KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 29 päivänä maaliskuuta 2000,

Belgian toteuttamasta tukiohjelmasta, joka on perustettu talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain 29 b artiklalla, sellaisena kuin laki on muutettuna 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella

(tiedoksiannettu numerolla K(2000) 1007)

(Ainoastaan ranskan- ja hollanninkielinen teksti ovat todistusvoimaiset)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2000/472/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 659/1999 ([1]) ja erityisesti sen 14 artiklan,

on Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 62 artiklan 1 kohdan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

(1) Belgia on perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoittanut komissiolle 11 päivänä maaliskuuta 1991 päivätyllä kirjeellä esityksestä asetukseksi, jolla muutetaan talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annettua Belgian lakia (N 144/91) ([2]). Asetusesityksen 17, 18 ja 19 artiklassa määrätään uusista välineistä, joilla on tarkoitus tukea Vallonian yrityksiä, jotka osallistuvat tiettyihin kansainvälisiin sopimuksiin perustuvien eurooppalaisten teollisuusohjelmien toteuttamiseen.

(2) Komissio on 9 päivänä heinäkuuta 1991 päivätyllä kirjeellä ([3]) hyväksynyt 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetun asetuksen 1—6 artiklat. Asetuksen 17, 18 ja 19 artiklat jätettiin nimenomaisesti hyväksymispäätöksen ulkopuolelle. Komissio katsoi, että kyseiset artiklat ovat liian epätäsmällisiä ja että ne kattavat liian monenlaisia tilanteita, jotta komissio voisi ottaa niihin kantaa. Näin ollen komissio piti ilmoitusta epätäydellisenä ja piti itsellään oikeuden tutkia näiden artiklojen soveltuvuus niiden soveltamissääntöjen perusteella, jotka Belgian viranomaiset lupasivat tapauskohtaisesti ilmoittaa.

(3) Elokuussa 1992 Belgian viranomaiset lähettivät komissiolle tiedoksi Vallonian alueneuvoston 25 päivänä kesäkuuta 1992 hyväksymän lopullisen asetuksen, jolla talouskasvusta annettua lakia muutettiin ([4]). Kävi ilmi, että lopullisen asetuksen jotkin määräykset poikkesivat esityksestä, johon komissio oli ottanut kantaa 9 päivänä heinäkuuta 1991 päivätyssä kirjeessä ([5]). Jotkut muutokset olivat puhtaasti toimituksellisia eivätkä muuttaneet sisältöä, toiset taas vaikuttivat asetuksen sisältöön.

(4) Asetusesityksen 17, 18 ja 19 artikla on yhdistetty lopullisen asetuksen 19 artiklaan. Asetuksen 19 artiklassa säädetään uuden 29 b artiklan sisällyttämisestä talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annettuun lakiin, jota on muutettu 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella. Tässä artiklassa (jäljempänä '29 b artikla') määrätään 1 kohdassa mainituista välineistä, joilla on tarkoitus tukea Vallonian yrityksiä, jotka osallistuvat tiettyihin kansainvälisiin sopimuksiin perustuvien eurooppalaisten teollisuusohjelmien toteuttamiseen.

([1]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.
([2]) Kirje P 11/91/533/26.864, päivätty 11.3.1991, kirjattu komissiossa saapuneeksi 14.3.1991, tukinumero N 144/91.
([3]) Kirje SG(91) D/12925.
([4]) Kirje P11/91/533/35.050, 7.8.1992.
([5]) Ks. alaviite 3.

(5) Kun muutokset tukiohjelmaan, johon komissio oli ottanut kantaa, oli havaittu, tuki luokiteltiin ilmoittamattomaksi tueksi (NN 113/92).

(6) Tämän jälkeen Belgian viranomaiset päättivät ilmoittaa 22 päivänä joulukuuta 1992 päivätyllä kirjeellä [6] tietyistä 25 päivänä kesäkuuta 1992 hyväksytyn lopullisen asetuksen säännöksistä, joita viranomaisten mukaan oli muutettu merkittävästi. Asetuksen 19 artikla ei kuulunut ilmoitettujen säännösten joukkoon. Viranomaiset pyysivät komissiota myös vahvistamaan, että niitä säännöksiä, joita ei ollut merkittävästi muutettu ja jotka oli hyväksytty 9 päivänä heinäkuuta 1991 tehdyllä päätöksellä, voitaisiin edelleen soveltaa.

(7) Komission yksiköt vastasivat tähän pyyntöön 28 päivänä tammikuuta 1993 päivätyllä kirjeellä [7] ja ilmoittivat, että komissio hyväksyy vain niiden 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetun asetuksen säännösten täytäntöönpanon, jotka on hyväksytty 9 päivänä heinäkuuta 1991 [8] ja joita ei ole mitenkään muutettu sen jälkeen.

(8) Komissio ilmoitti 17 päivänä tammikuuta 1994 päivätyllä kirjeellään [9] Belgian viranomaisille päättäneensä olla vastustamatta 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetun asetuksen muutoksia, joista ei ole ilmoitettu (NN 113/92). Samalla komissio korosti, että tämä päätös ei koske asetuksen 19 artiklaa, jolla lakiin talouskasvusta sisällytettiin uusi 29 b artikla.

(9) Komissio pyysi lehtitietoihin perustuen 12 päivänä tammikuuta 1993 Belgian viranomaisilta lisätietoja Vallonian alueen myöntämästä tuesta valuuttariskien osittaiseen kattamiseen.

(10) Vallonian alueen viranomaiset vastasivat pyyntöön faksilla 15 päivänä maaliskuuta 1993 ja kertoivat, että Vallonian hallitus oli päättänyt varata 315 miljoonaa Belgian frangia valuuttakurssivaihteluiden osittaiseen kattamiseen erilaisten ohjelmien toteuttamisen yhteydessä. Belgian viranomaiset ilmoittivat, että päätös oli tehty 4 päivänä kesäkuuta 1992 tietoisena 25 päivänä kesäkuuta 1992 hyväksyttävästä asetuksesta, jolla muutetaan talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annettua lakia. Viranomaiset tarkensivat vielä, että faksia oli pidettävä perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna ilmoituksena 29 b artiklaa sovellettaessa noudatettavista käytännön toimintasäännöistä ja että kyseessä oli ensimmäinen asia, johon artiklaa sovelletaan.

(11) Komissio tiedusteli 29 päivänä maaliskuuta 1993 päivätyssä kirjeessään, oliko tukea jo maksettu 29 b artiklan nojalla.

(12) Belgian viranomaiset vastasivat 30 päivänä huhtikuuta 1993 päivätyllä kirjeellä, että tukea oli maksettu maaliskuun 1993 lopulla. Lisäksi viranomaiset vahvistivat, että kyseessä oli 29 b artiklan ensimmäinen soveltamiskerta.

(13) Komissio on ilmoittanut Belgian viranomaisille 2 päivänä joulukuuta 1993 päivätyllä kirjeellä [10] päätöksestään aloittaa "29 b artiklan tukiohjelman" osalta EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

(14) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* [11]. Komissio on päätöksessään kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa tästä tukiohjelmasta.

(15) Komissio ei ole saanut huomautuksia asianomaisilta.

(16) Belgian viranomaisten virallinen vastaus komissiolle on esitetty 10 päivänä helmikuuta 1994 päivätyssä kirjeessä [12]. Tässä kirjeessä viranomaiset sitoutuvat ilmoittamaan perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti kaikista aikeistaan myöntää tukea 29 b artiklan nojalla. Belgian viranomaiset ovat vahvistaneet sitoumuksensa 6 päivänä huhtikuuta 1994 päivätyssä kirjeessä [13].

(17) Komission yksiköt vaativat 26 päivänä toukokuuta 1994 päivätyssä kirjeessään [14] 29 b artiklan kumoamista. Belgian viranomaiset ovat tuoneet 16 päivänä kesäkuuta 1994 päivätyssä kirjeessään [15] esille, että raskaan parlamenttikäsittelyn vuoksi 29 b artiklan kumoaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Belgian viranomaiset ovat 30 päivänä tammikuuta 1996 päivätyssä kirjeessään kuitenkin ilmoittaneet komissiolle päätöksestään aloittaa 29 b artiklan kumoava parlamenttikäsittely. Komissio on 29 päivänä helmikuuta 1996 päivätyssä kirjeessään [16] pannut merkille Belgian viranomaisten päätöksen kumota 29 b artikla.

(18) Belgian viranomaiset ovat tiedottaneet komissiolle 29 b artiklan kumoavan parlamenttikäsittelyn edistymisestä 10 päivänä toukokuuta 1996 [17], 10 päivänä heinäkuuta 1996 [18], 2 päivänä heinäkuuta 1997 [19] ja 26 päivänä marraskuuta 1997 [20] päivätyillä kirjeillä. Belgian viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle 13 päivänä helmikuuta 1998 päivätyllä kirjeellään [21], että Vallonian alueneuvosto on kumonnut talouskasvusta 30

[6] Kirje P11/91/533/37.107.
[7] Kirje DG IV.E.3.-D/06258.
[8] Ks alaviite 3.
[9] Kirje SG(94) D/607.
[10] Kirje SG(93) D/19520.
[11] EYVL C 170, 23.6.1994, s. 5.
[12] Kirje P11/91/533/43.927.
[13] Kirje P11/91/533/44.740.
[14] Kirje D/4596.
[15] Kirje P11/91/533/45.789.
[16] Kirje GD IV.E.3.-D/13056.
[17] Kirje P12/533/54.981.
[18] Kirje P12/533/55.773.
[19] Kirje P12/533/61.758
[20] Kirje P12/533/64.012
[21] Kirje P12/533/65.339

päivänä joulukuuta 1970 annetun, 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella muutetun lain 29 b artiklan, ja että päätös on julkaistu Belgian virallisessa lehdessä (Moniteur belge) 4 päivänä helmikuuta 1998.

(19) Komission yksiköt ovat 10 päivänä kesäkuuta 1998 päivätyssä kirjeessään [22] pyytäneet Belgian viranomaisilta luetteloa yrityksistä, joille on myönnetty tukea 29 b artiklaa soveltaen. Belgian viranomaiset ovat toimittaneet tiedot 20 päivänä elokuuta 1998 ja 9 päivänä marraskuuta 1998 päivätyillä kirjeillä [23].

II YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TUESTA

(20) Belgian lain 29 b artiklassa säädetään tuesta sellaisille vallonialaisyrityksille, jotka osallistuvat tiettyihin kansainvälisiin sopimuksiin perustuvien eurooppalaisten teollisuusohjelmien toteuttamiseen. tuki voi olla muodoltaan:

a) Vallonian hallituksen päättämään keskuskurssiin perustuva valuuttakurssiriskien takaus hallituksen määrittelemien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti;

b) talouden indeksien poikkeavaan kehitykseen liittyvä takaus Vallonian hallituksen määrittelemien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti;

c) sopimuksen täytäntöönpanokustannuksista enintään 50 prosentin rahoittaminen takaisinmaksettavien lainojen muodossa Vallonian hallituksen määrittelemien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

(21) Päätöksessään perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamisesta [24] komissio ilmaisi epäilevänsä sekä tuen sääntöjenmukaisuutta että soveltuvuutta yhteismarkkinoille.

(22) *Tuen sääntöjenvastaisuudesta:*

Komissio pitää Vallonian hallituksen 4 päivänä kesäkuuta 1992 tekemää päätöstä tuen myöntämisestä 29 b artiklaa soveltaen sääntöjenvastaisena, koska siitä ei ollut ilmoitettu. Komissio katsoo, että tuki on myönnetty sillä hetkellä, kun toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet siitä päätöksen, eikä sillä hetkellä, kun sitä todellisuudessa maksetaan [25]. Belgian viranomaisten 15 päivänä maaliskuuta 1993 lähettämä faksi, jossa viranomaiset ilmoittivat, että siinä olevia tietoja on pidettävä perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna ilmoituksena, on lähetetty vasta sen jälkeen, kun Vallonian viranomaiset olivat päättäneet myöntää tukea 29 b artiklan nojalla (eli 4 päivänä kesäkuuta 1992).

(23) *Tuen soveltumattomuudesta yhteismarkkinoille:*

Belgian lain 29 b artikla (kurssiriskitakaus, talouden indeksien poikkeavaan kehitykseen liittyvä takaus, sopimuksen täytäntöönpanokustannusten rahoitus) antoi viranomaisille mahdollisuuden myöntää toimintatukea valloniassa, joka on vain osittain oikeutettu perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan järjestelyyn.

Tällä hetkellä sovellettavien kansallisia aluetukia koskevien yhteisön sääntöjen mukaan toimintatuki on sallittua ainoastaan alueilla, joita koskee perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohta, ja vain poikkeuksellisesti sekä tietyin ehdoin [26].

III BELGIAN HUOMAUTUKSET

(24) Belgian viranomaiset ovat 10 päivänä helmikuuta 1994 päivätyssä kirjeessä [27] kiistäneet 29 b artiklan nojalla myönnetyn tuen sääntöjenvastaisuuden seuraavin perusteluin:

a) Komissio oli 9 päivänä heinäkuuta 1991 päivätyllä kirjeellä [28] hyväksynyt esityksen asetukseksi, jolla muutetaan talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annettua lakia, ilmoittaen samalla, että se ei voinut ottaa kantaa 17, 18 ja 19 artiklaan, vaan tutkii artikloiden soveltuvuuden tapauskohtaisesti.

b) vallonian alueneuvoston 25 päivänä kesäkuuta 1992 hyväksymä lopullinen asetus poikkesi siitä asetuksesta, johon komissio oli ottanut kantaa, mutta kyse oli vähäisistä muutoksista. 17, 18 ja 19 artiklan sisältöä ei ollut muutettu. Suurin muutos oli kolmen artiklan sulauttaminen yhteen 19 artiklaksi. Muut muutokset olivat luonteeltaan puhtaasti toimituksellisia. Komissio salli 29 päivänä tammikuuta 1993 päivätyllä kirjeellään [29] niiden toimenpiteiden täytäntöönpanon, jotka se oli hyväksynyt 9 päivänä heinäkuuta 1991 päivätyllä kirjeellään. Kyseisessä kirjeessä komissio otti esille myös lopullisen asetuksen artiklat ja katsoi asetusta muutetun niin merkittävästi, että tarvitaan uusi hyväksymismenettely. Asetuksen 19 artikla ei kuitenkaan ollut näiden artiklojen joukossa.

---

[22] Kirje D/52407.
[23] Kirje P11/533/68.255 ja P11/533/69.298
[24] Kirje SG(93) D/19520.
[25] Komission kirje jäsenvaltioille 27.4.1989 (kirje SG(89) D/5521).
[26] Komission tiedonanto perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan soveltamisesta aluetukiin (EYVL C 212, 12.8.1988, s. 2) sekä alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat (EYVL C 74, 10.3.1998, s. 9).
[27] Ks. alaviite 12.
[28] Ks. alaviite 3.
[29] Kirje DG IV.E.3-D/06258.

c) Koska ei ollut erikseen mainittu, että lopullisen asetuksen 19 artikla olisi arvioitava uudelleen, Vallonian viranomaiset katsoivat, että komission antama hyväksyntä 9 päivänä heinäkuuta 1991 hyväksytyille toimenpiteille koski myös 19 artiklaa.

(25) Belgian viranomaiset eivät ole ottaneet kantaa komission epäilyihin tukiohjelman soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

(26) Belgian viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle 13 päivänä helmikuuta 1998 päivätyllä kirjeellä ([30]), että Vallonian alueneuvosto on kumonnut talouskasvusta annetun lain 29 b artiklan, sellaisena kuin laki on muutettuna 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella.

IV **ARVIOINTI TUESTA**

Tuen olemassaolosta:

(27) Komissio katsoo, että tukiohjelmassa, joka on perustettu talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain 29 b artiklalla, sellaisena kuin laki on muutettuna 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella, on kyse perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuesta, koska se seuraavista syistä täyttää kaikki perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisehdot:

(28) "*Muodossa tai toisessa myönnetty tuki*": ohjelman mukainen tuki on myönnetty takauksien ja takaisinmaksettavien lainojen muodossa.

(29) "*Tuki*": tukiohjelmassa ei ole säännöksiä, jotka velvoittaisivat takauksien tuensaajat maksamaan niistä korvausta. Ei ole myöskään säädetty, että tuensaajien olisi maksettava kuluja tai korkoa ohjelmassa myönnetyistä lainoista. Myönnetty takaus voi merkitä huomattavaa varojen siirtoa tuensaajalle, mistä kertoo Vallonian alueen viranomaisten faksilla 15 päivänä maaliskuuta 1993 vahvistama tieto, jonka mukaan Vallonian hallitus oli päättänyt myöntää 315 miljoonaa Belgian frangia (noin 7,8 miljoonaa euroa) valuuttakurssivaihteluiden osittaiseen kattamiseen.

(30) "*Jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista myönnetty tuki*": tässä tapauksessa tuen on myöntänyt Vallonian alueen hallitus (Exécutif wallon). Tuki myös rahoitetaan Vallonian alueen talousarviosta.

(31) "*Tuki suosii jotakin yritystä*": tuki on valikoivaa, koska sitä myönnetään ainoastaan Vallonian alueen yrityksille, jotka osallistuvat tiettyihin kansainvälisiin sopimuksiin perustuvien eurooppalaisten teollisuusohjelmien toteuttamiseen.

(32) "*Tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua*": takaukset suojaavat tuensaajia niiltä vaikutuksilta, joita valuuttakurssien tai muiden talouden indikaattoreiden epäedullisilla muutoksilla (kuten työn hinta) voi olla niiden toimintaan. Tällä tavoin tuensaajia suojataan yleisten talouden muuttujien vaihtelulta, joka on osa markkinavoimien tavanomaista toimintaa. Näin ollen tuella suositaan keinotekoisesti tuensaajia suhteessa niiden kilpailijoihin, jotka ovat samassa tilanteessa, mutta eivät saa tukea. Samalla tavoin korottomien lainojen järjestäminen ohjelman mukaisesti suosii keinotekoisesti tuensaajia suhteessa muihin kilpailijoihin, joiden on maksettava markkinakorkoa saadakseen saman verran rahoitusta pääomamarkkinoilta. On selvää, että tällaisten etujen järjestäminen vain joillekin kilpailijoille voi vahingoittaa kilpailua.

(33) "*tuki vääristää kilpailua siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan*": Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on todennut 29 b artiklan kaltaisesta tukiohjelmasta *ad hoc* -tuen vastakohtana), että perustellessaan päätöstään *tukiohjelman* soveltuvuudesta yhteismarkkinoille komissio *voi tyytyä* tutkimaan käsiteltävänä olevan ohjelman piirteitä voidakseen arvioida, aiheuttaako se tuensaajille huomattavaa etua suhteessa niiden kilpailijoihin ja onko se *omiaan* hyödyttämään oleellisesti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan osallistuvia yrityksiä ([31]) (kursivointi lisätty) ottaen huomioon korkeat tukimäärät ja –prosentit sekä tuettujen investointien luonteen ja muut yksityiskohtaiset säännöt, joista ohjelmassa säädetään.

Lain 29 b artiklaa sovelletaan kaikilla aloilla (lukuun ottamatta niitä, joilla sovelletaan yhteisön erityisiä valtiontukisääntöjä). Näin ollen on selvää, että ohjelmaa voitaisiin soveltaa yrityksiin, joiden harjoittamaan taloudelliseen toimintaan sisältyy jäsenvaltioiden välistä kauppaa.

Tuen sääntöjenmukaisuudesta:

(34) Belgian viranomaiset ovat 10 päivänä helmikuuta 1994 päivätyssä kirjeessään ([32]) kieltäneet 29 b artiklan nojalla myönnetyn tuen olevan luonteeltaan sääntöjenvastaista väittäen, että komissio olisi hyväksynyt sen 28 päivänä tammikuuta 1993 päivätyllä kirjeellä ([33]).

([30]) Ks. alaviite 21.

([31]) Asia 248/84 Saksan liittotasavalta v. komissio, tuomio 4.10.1987 (Kok. 1987, s. 4013).

([32]) Ks. alaviite 12.

([33]) Ks. alaviite 29.

(35) 28 päivänä tammikuuta 1993 päivätyssä komission kirjeessä on seuraava kappale:

"Komissio ilmoittaa tällä kirjeellä tukensa niiden ilmoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanolle, jotka hyväksyttiin 9 päivänä heinäkuuta 1991 päivätyllä päätöksellä (kirje SG(91) D/12925) ja joiden tekstiä ei ole sittemmin tietenkään mitenkään muutettu."

(36) Talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain muuttamisesta 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetun asetuksen 19 artikla ([34]) ei täytä kumpaakaan komission asettamista ehdoista:

a) Komission 9 päivänä heinäkuuta 1991 tekemä hyväksymispäätös koski vain talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain muutamista koskevan asetusesityksen 1—16 artiklaa. Asetusesityksen 17, 18 ja 19 artikla (lopullisen asetuksen 19 artikla) oli jätetty siitä nimenomaisesti pois.

b) Belgian viranomaiset itse myönsivät kirjeessään, että 19 artikla oli yksi niistä, joita oli (hieman) muutettu Vallonian alueneuvoston 25 päivänä kesäkuuta 1992 hyväksymässä lopullisessa asetuksessa.

(37) Komissio toisti 17 päivänä tammikuuta 1994 tekemässään päätöksessä ([35]), jolla se hyväksyi 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetun asetuksen muutetut osat (NN 113/92), että hyväksymispäätös ei koskenut asetuksen 19 artiklaa, jolla talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annettuun lakiin sisällytettiin uusi 29 b artikla.

Tuen soveltuvuudesta:

(38) Todettuaan, että 29 b artiklassa on kyse perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuesta, komissio on tutkinut, voidaanko siihen soveltaa jotakin perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan tai 87 artiklan 3 kohdan poikkeuksista.

(39) Komissio katsoo, että 29 b artiklan tapauksessa ei voida soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan poikkeuksia, koska tuella ei pyritä kyseisessä artiklassa lueteltuihin tavoitteisiin eikä Belgia ole näin väittänytkään.

(40) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohtaa ei voida soveltaa, koska mikään Vallonian alue ei ole koskaan täyttänyt aluetuen myöntämiselle perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdassa asetettuja ehtoja.

([34]) 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetun asetuksen 19 artiklalla muutetaan talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annettua lakia sisällyttämällä siihen uusi 29 b artikla.

([35]) Ks. alaviite 9.

(41) Ohjelman nimestä huolimatta ("tiettyihin kansainvälisiin sopimuksiin perustuvien eurooppalaisten teollisuusohjelmien toteuttamiseen vaikuttavien kannustimien ja vakuutusten myöntäminen") komissio katsoo, että perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan b alakohtaakaan ei voida seuraavista syistä soveltaa:

a) Talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain 29 a artiklassa, sellaisena kuin laki on muutettuna 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella, säädetään, että kyseisen lain 29 b artiklassa mainittuja tukia "voi Vallonian hallitus myöntää sellaisille alueen yrityksille, jotka osallistuvat eurooppalaisen teollisuusohjelman toteuttamiseen valtion ja alueen välillä tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan määräysten perusteella". Ohjelmassa ei täsmennetä, mitä perusteita Vallonian viranomaiset käyttävät arvioidessaan, voivatko eri hankkeet ja ohjelmat saada tukea. Arviointiperusteiden puuttuessa ([36]) komissio pitää ohjelmaa liian epämääräisenä, jotta siihen voitaisiin soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan b alakohdan poikkeusta tuelle "yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen" (alleviivaus lisätty) ([37]).

b) Ohjelmaa ei ole tarkoitettu Belgian taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen.

Belgian viranomaiset eivät myöskään ole pyytäneet ohjelmalle poikkeusta perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan b alakohdan perusteella.

(42) Perustamissiopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohtaa ei voida soveltaa, koska kyseistä ohjelmaa ei ole tarkoitettu kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen.

(43) Komissio on edellä esitetyt näkökohdat huomioon ottaen tutkinut tukea perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan kannalta. Tutkinta antaa aihetta seuraaviin huomioihin:

a) 29 b artiklassa Belgian viranomaisille annetaan mahdollisuus myöntää yrityksille takauksia ja lainoja,

([36]) Tarkkojen tietojen puuttuminen on lisäksi syynä siihen, että komissio ei 9.7.1991 päivätyssä kirjeessään (SG(91) D/12925) ottanut kantaa ohjelmaan (asetusesityksen 17, 18 ja 19 artiklaan), vaan piti itsellään oikeuden tutkia ohjelman soveltuvuutta sen konkreettisten soveltamistapausten perusteella, joista sille ilmoitetaan tapauskohtaisesti, kuten Belgia on sitoutunut tekemään.

([37]) Tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden mukaan "aina kun komissio tutkittuaan tapauksen toteaa, että tuen tavoitteena on edistää Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen toteuttamista" tukeen voidaan soveltaa 87 artiklan 3 kohdan b alakohdassa määrättyä poikkeusta (EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5, 3.2 kohta).

jotka eivät liity tällä hetkellä sovellettavissa alueellisia valtiontukia koskevissa suuntaviivoissa ([38]) tarkoitettuihin alkuinvestointeihin eivätkä työpaikkojen luomiseen.

b) Toisin sanoen kyseinen tukiohjelma antaa Belgian viranomaisille mahdollisuuden myöntää koko Vallonian alueella tukea, joka on tarkoitettu tuensaajien juoksevien kustannusten vähentämiseen. Tällaisessa tuessa on kyse toimintatuesta.

c) Komissio on ilmoittanut useissa tiedonannoissaan, ja erityisesti tiedonannossaan perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan soveltamisesta aluetukiin, sekä alueellisia valtiontukia koskevissa suuntaviivoissa ([39]), että toimintatuen kilpailua vääristävien vaikutusten vuoksi sitä voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana vain alueilla, joita koskee 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan poikkeus, ja vain tiettyjen tiukkojen ehtojen täyttyessä.

d) Mikään Vallonian alueista ei täytä 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan poikkeuksen soveltamiselle asetettuja ehtoja. Itse asiassa Vallonia kuuluu vain osittain 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan soveltamisalaan.

e) Lain 29 b artiklan soveltamisala ei rajoitu yhteisön puitteissa tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtion tuelle ([40]), ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevissa yhteisön suuntaviivoissa ([41]), työllisyystuen suuntaviivoissa ([42]), koulutukseen myönnettävää tukea koskevissa yhteisön puitteissa ([43]) ja yhteisön suuntaviivoissa valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi ([44]) tarkoitettuihin tutkimus- ja kehityshankkeisiin, ympäristönsuojeluhankkeisiin, työpaikkojen luomiseen, koulutushankkeisiin eikä pelastamis- ja rakenneuudistushankkeisiin. Ohjelmassa ei rajoituta myöskään pienten ja keskisuurten yritysten valtion tukia koskevissa yhteisön suuntaviivoissa ([45]) määriteltyihin pk-yrityksiin. Näin ollen komissio katsoo, että 29 b artiklan nojalla myönnettyihin tukiin ei voida soveltaa edellä mainituissa puitteissa ja suuntaviivoissa säädettyjä poikkeuksia.

f) Samaten on todettava, että Belgian viranomaiset eivät ole myöskään pyytäneet ohjelmalle poikkeusta perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella.

Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että 29 b artiklaan ei voida soveltaa mitään 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan poikkeusta.

(44) Komissio katsoo johdanto-osaan 39—43 kappaleessa esitetyn arvioinnin perusteella, että talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain 29 b artiklaan, sellaisena kuin laki on muutettuna 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella, ei voida soveltaa mitään 87 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyä poikkeusta ja että 29 b artikla ei näin ollen sovellu yhteismarkkinoille.

V **PÄÄTELMÄT**

(45) Komissio toteaa, että Belgia on pannut sääntöjenvastaisesti täytäntöön talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain 29 b artiklan, sellaisena kuin laki on muutettuna 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella, ja rikkonut siten perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohtaa.

(46) Lisäksi komissio toteaa, että talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain 29 b artikla, sellaisena kuin laki on muutettuna 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella, ei sovellu yhteismarkkinoille.

(47) Asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklan nojalla 29 b artiklaa soveltaen myönnetty perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki on kilpailun palauttamiseksi perittävä takaisin viipymättä. Takaisinperittävään tukeen lisätään korko, joka lasketaan viitekoron perusteella. Takaisinperintä toteutetaan Belgian lainsäädännön menettelyjen mukaisesti, jos ne mahdollistavat komission päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon. Belgian on toteutettava kaikki tätä varten tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen komission päätöksen tehokkaan täytäntöönpanon.

(48) Komissio panee merkille, että Vallonian alueneuvosto on jo kumonnut 29 b artiklan ja että kyseinen päätös on julkaistu Belgian virallisessa lehdessä (Moniteur belge) 4 päivänä helmikuuta 1998. Se on siis jo lopettanut kyseiset toimenpiteet,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Talouskasvusta 30 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain 29 b artikla, sellaisena kuin laki on muutettuna 25 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla asetuksella, ei sovellu yhteismarkkinoille.

([38]) Ks. alaviite 26.
([39]) Ks. alaviite 26.
([40]) EYVL C 83, 11.4.1986, s. 2 ja EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5.
([41]) EYVL C 72, 10.3.1994, s. 3.
([42]) EYVL C 334, 12.12.1995, s. 4.
([43]) EYVL C 343, 11.11.1998, s. 10.
([44]) EYVL C 368, 23.12.1994, s. 12.
([45]) EYVL C 213, 19.8.1992, s. 4.

2 artikla

1. Belgian on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ja edellä 1 artiklassa mainitun tukiohjelman nojalla sääntöjenvastaisesti myönnetyn tuen perimiseksi takaisin tuensaajilta.

2. Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisen oikeuden mukaisten menettelyjen mukaisesti, jos niissä mahdollistetaan päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti. Korko perustuu aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyyn viitekorkoon.

3 artikla

Belgian on ilmoitetava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Belgian kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 29 päivänä maaliskuuta 2000.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen